

ΕΠΤΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ

Ὁ φίλτατος **Ἡμέτερος** καὶ στύλος τῶν ἐννέα
ἐπτὰ ἑκατομμύρια Οἰκονομίας βάζει. . .
ἐπτὰ ἑκατομμύρια; . . . ψυχὴ μου τί ώραία!
Γεῖά σου λοιπόν, Ἡμέτερε, καθέννας ἄς φωνάζη.
Ἐπτὰ ἑκατομμύρια! . . . Ζήτω τὸ τρίτο κόμμα!
φιλήσετε τὸ τρυφερὸ τοῦ **Ἡμετέρου** στόμα.

Ἐπτὰ ἑκατομμύρια! . . . ἔμπρός λοιπόν 'στο γλέντι,
κι' ἀνέτειλε τῆς Ἀποκρηῆς ἢ Κυριακῆς ἢ πρώτης
γελάτε τὸν πρωθυπουργό, τὴ μύτη τοῦ Ἀφέντη,
καὶ ψήνετε τοῦ Καλλιγᾶ τ' ὀλόμαυρο σιχότι.
Τὸ ὑπουργεῖον βάλτε εἰς ἄμαξαις καὶ κάρα,
καὶ μὲς 'στους δρόμους τρέχετε μὲ στοίχους καὶ ἀντάρα.

Ἐπτὰ ἑκατομμύρια φωνάζουν οἱ ἐννέα!
κανέννας δὲν ἐπρόσμενε αὐτὸ τὸ ξαφνικὸ
οἰκονομία σὰν κι' αὐτὴ μεγάλη καὶ γενναία
κεφάλι δὲν κατέβασε ποτὲ πολιτικὸ.
Τοῦ Ἡμετέρου μοναχὰ τὰ ἔβγαλε ἢ γλώσσα,
κι' ἴσως ἀργότερα εὐρῆ ἀκόμη ἄλλα τόσα.

Λοιπὸν τί ἄλλο ἀπ' αὐτὰ ἢ Ῥωμηοσύνη θέλει;
οἰκονομίαις δὲν μποροῦν νὰ γίνουν πιὸ γενναίαις,
κι' ἢ Ἀποκρηὰ χαρούμενη 'στο ἔθνος ἀνατέλλει
μ' ἐπτὰ ἑκατομμύρια οἰκονομίαις νέαις.
Κι' ἂν ἢ πατρίς μας πιὸ πολλὰ ἀπ' τὰ ἐπτὰ ζητήσῃ,
τότε κανέννας δὲν 'μπορεῖ νὰ τὴν οἰκονομήσῃ.

Ἐπτὰ ἑκατομμύρια! . . . ἢ Ἀποκρηὰ ἀνοίγει!
Ἐπτὰ ἑκατομμύρια! . . . βάρρα, νταούλι, βάρρα!
Ἐπτὰ ἑκατομμύρια! . . . ὁ νοῦς μου θεὸς νὰ φύγῃ!
Ἐπτὰ ἑκατομμύρια! . . . ρίξετε δέκα συμπάρα!
Ἐπτὰ ἑκατομμύρια! . . . Γεῖά σας χρυσοὶ λεβένται!
ἀφῆστε εἰς ἐμὲ τὰ δύο καὶ πάρτε σεῖς τὰ **Πέντε**.
Σουρῆς.

ΑΙ ΑΘΗΝΑΙ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΑΙ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ Β' ΤΗΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

(Ἀνεγνώσθη τὴν 2 Φεβρουαρίου 1883)

(Συνέχεια ἰδὲ ὁρίθ. 424)

Ε.

Θὰ περιορισθῇ ἄρα ν' ἀναφέρῃ ὑμῖν ὅσα εἶδε ἐπισκεφθεῖσα
ἰδρύματα τινα κατὰ τὸ μέγεθος τοῦτο κείμενα. Τοιαῦτα δ' εἶ-

πεσκέφθη τρία· τὰ παλαιὰ τοῦ Δαμασκηνοῦ λουτρὰ, τὸ στρα-
τιωτικὸν τῶν εὐλογιώντων θεραπευτήριον καὶ τὸ ἐν θέσει
Γουδί.

α') Πολλάκις, προκειμένου περὶ τῆς ἀκαθαρσίας τῆς πό-
λεως, ἐγένετο λόγος περὶ τῶν παλαιῶν **λουτρῶν τοῦ Δα-
μασκηνοῦ**· τινὰ δὲ μάλιστα τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐ-
φρόνουν ὅτι μία τῶν μiasματικῶν πηγῶν τῶν περὶ τὰς Ἀ-
θήνας εἶνε καὶ τὸ καταστραφέν τοῦτο ἴδρυμα.

Τοῦτου ἕνεκεν ἢ ἐπιτροπὴ δὲν ἐθεώρησεν ἀνάξιον λόγου
νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ τὸ μέρος τοῦτο, ὅπως ἰδίαις αἰσθήσεσιν
ἐξακριβώσῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἦλθε λοιπὸν ἐκεῖ. Καθ' ὅσον ἐ-
πλησίαζε, φοβερὰ ἀποφορὰ καὶ δυσωδία προσέβαλε τὰ ὀ-
σφρητικὰ αὐτῆς νεῦρα τόσον, ὥστε, ἰδοῦσα καφενεῖόν τι
κείμενον πρὸ τῶν λουτρῶν καὶ φέρον τίτλον ἢ *Καρτερία*,
ὡμολόγησεν ὅτι ἄριστος ἦν ὁ τίτλος αὐτοῦ, διότι μεγίστην
καρτερίαν ψυχῆς ἔπροσε νὰ ἔχῃ ὁ ἐκεῖ δυνάμενος νὰ ἔλθῃ,
καταπληκτικὴν δὲ ὁ δυνάμενος ἐκεῖ νὰ ζήσῃ.

Ἐπλησίασε λοιπὸν καὶ λεπτομερῶς ἐξετάσασα καὶ περι-
ελθοῦσα ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον, μεγάλως ἐξεπλάγη μὴ κα-
τορθώσασα ν' ἀνακαλύψῃ τὴν ἐστίαν, ἐξ ἧς προήρχετο ἢ
ἀποφορὰ. Περιῆλθε τὸν πρὸ τῶν δεξαμενῶν χώρον, ἐν ᾧ
ἐκτίσθησαν σειραὶ μακραὶ παραλλήλων τοίχων, ὅπου τιθέ-
μενα τὰ πρὸς καθαρισμόν βαρέλια πλύνονται, καὶ οὐδὲν
εἶδε τὴν ἠθικὴν ἢ τὴν καθαριότητα προσβάλλον, οὐδὲ δὲ
τὴν ὄσφρησιν· σπάνια τεμάχια ξηρᾶς ῥητίνης, ἀπολειφθέντα
ἐκ τῶν τελευταίων τοῦ θέρους ἐργασιῶν, ἦτο πᾶν ὅ,τι εἶδε·
τὸ λοιπὸν ἦτο καθαρὸν καὶ ξηρὸν. Ἀνῆλθε τὴν κλίμακα
καὶ ἐπεσκέφθη τὰς δεξαμενάς. Αὗται—τὴν προτραίαν εἶχε
βρέξει—περιεῖχον μικρὸν ποσὸν ὕδατος, τὸ ὁποῖον, κρίνου-
σα ἐκ τοῦ λευκοῦ πυθμένου, ἢ ἐπιτροπῆ, ἐπίστευσε ὅτι ἄρα
τῇ πρώτῃ τοῦ ἡλίου ἐμφάνισι θὰ ἐξητμίζετο· ἄλλως δὲ
ἐκ τῆς μιᾶς τῶν δεξαμενῶν θὰ ὠδηγεῖτο ἤδη διὰ βυακίου
πρὸς τὴν κοίτην τοῦ Ἰλισσοῦ, ἂν ἢ ποσότης αὐτοῦ ἦν ὀλίγη
τι μειζών. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὕδωρ τοῦτο οὐδεμίαν ἀποφορὰν
ἀνέδιδεν, ὅπως οὐδ' οἱ ὀπισθεν χώροι καὶ οἱ περικυκλιθῆ-
τες τὸ ἐρείπιον. Καὶ ὅμως ἢ ἐπιτροπὴ δὲν ἔπαυε κακῶς
διατεθειμένη ἐκ φοβερᾶς δυσωδίας.

Καὶ ἦτο ἔτοιμος νὰ κατέλθῃ πρὸς τοὺς ὀπίσω χώρους
καὶ πολὺ πλησιέστερον ἐξετάσῃ αὐτοὺς, ὅτε στρέψασα ὅπως
καταβῆ τὴν κλίμακα διηύθυνε τὸ πρόσωπον πρὸς τὸ ΝΑ
μέρος τοῦ ὀρίζοντος, ἐξ οὗ ἔπνευεν ὁ ἄνεμος. Καὶ τότε δὴ
μόνον ἐνόησεν ὅτι ἢ ἀποφορὰ ἐκεῖνη ἢ πνιγρὰ προήρχετο
ἐκ τοῦ Σφαγείου τοῦ δημοτικοῦ καὶ τῶν περίξ χοιροτρο-
φείων, κειμένων εἰς δύο περίπου χιλιομέτρων ἀπόστασιν ἀπὸ
τοῦ μέρους, ἐν ᾧ ἴστατο.

Δὲν ἦσαν λοιπὸν τὰ λουτρὰ τοῦ Δαμασκηνοῦ τὰ μολύ-
νοντα τὴν ἀτμόσφαιραν διὰ τῆς δυσωδίας, ἀλλὰ τὸ Σφα-
γεῖον καὶ τὰ χοιροτροφεία. Τὰ ὕδατα ὅμως τὰ ἐναπολειπό-
μενα μετὰ βροχῆν ἐντὸς τῶν δεξαμενῶν τῶν παλαιῶν τοῦ
Δαμασκηνοῦ λουτρῶν εἶνε ὅλως ἀβλαβῆ; Ἡ ἐπιτροπὴ οὐδὲν
δύναται ἐκ μιᾶς μόνης ἐπισκέψεως νὰ ἀποφανθῇ. Ἄν ὅμως
ἐπιτρέπηται αὐτῇ καὶ οὕτω νὰ ἐκφέρῃ γνώμην, φρονεῖ ὅτι
οὐδὲν τὸ ἐκ τῶν ἐκεῖ συλλεγομένων ὑδάτων κακόν, διότι
καὶ ἐλάχιστα εἶνε ταῦτα καὶ ἐπὶ βραχὺ μόνον διατηροῦν-
ται, ταχέως ἐξατμιζόμενα, καὶ διότι οὐδὲ ὅλως μεθ' ἄλμυ-
ρῶν μίγνυνται, πρὸ πολλοῦ παντός ἴχνους ἄλατος ἐκείθεν
ἐκλιπόντος. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ πυθμὴν τῶν δεξαμενῶν, ἐν αἷς
τὰ ὕδατα συσσωρεύονται, εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον ἔτι ἐστρω-
μένος διὰ ὑδραυλικοῦ πηλοῦ (πορσελάνα), μὴ ἐπιτρέποντος
τὴν ὑπὸ τοῦ ἐδάφους ἀπορροφῆσιν τῶν ὑδάτων, ἢ ἐπιτροπὴ
φρονεῖ ὅτι εὐκυλὸς πᾶν θὰ ἦτο πάσης αἰτιασῆς ἢ ἄρσις

καὶ ἐκ τοῦ μέρους τούτου, ἂν τὸ ἀδιαπέραστον τοῦ πυθ-
μένου τῶν δεξαμενῶν στρώμα ἀνεσκάπτετο καὶ οἱ ἄγροί
ἐπανήρχοντο εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν κατάστασιν, ἢ ἂν
βαθύτερον ὠρύσσετο ἡ αὐλαξ, διοχετεύουσα πρὸς τοῦ πο-
ταμοῦ τὴν κοίτην πᾶσαν ρανίδα ὕδατος ἐκεῖ συνελθοῦσαν.
Ἐυχάριστος δὲ ἔμαθεν ὅτι παρομοία τις θεραπείαι δὲν θὰ
βραδύνῃ νὰ ἐπέλθῃ.

β') Τὸ στρατιωτικὸν τῶν εὐλογιώντων **θεραπευτή-
ριον** εἶνε οἰκίσκος κείμενος ἀριστερὰ τῷ κατιόντι τὴν ὁδὸν
Φαλήρου, εὐθὺς μετὰ τὰς τελευταίας οἰκίας μετὰ τούτων
καὶ τῆς κοίτης τοῦ Ἰλισσοῦ ἐν μέσῳ μεγάλης πλατείας ἢ
μικρᾶς πεδιάδος, ὅλος ἀπομεμονωμένον, διότι παρακείμεναί
τινες οἰκίαι καὶ συνορεύουσαι ἐκλείσθησαν καὶ ὑπ' οὐδενὸς
κατοικοῦνται.

Ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὸ θεραπευτήριον τοῦτο, ὅπως καὶ τὸ
ἐν Γουδί, ἐπεσκέφθη μόνον ἵνα πεισθῇ ἂν ἔχονται ἢ ὄχι ἀ-
ληθείας καὶ εἶνε βίαιμι μομφαί τινες διαδοθεῖσαι περὶ αὐ-
τῶν. Τούτου ἕνεκα εἰς μὲν τὸ στρατιωτικὸν τοῦτο δὲν εἰσ-
ῆλθον, περὶ δὲ τοῦ ἐν θέσει Γουδί, καίπερ ἐπισταμένως ἐ-
πίσκεφθεῖσα αὐτό, οὐδὲν μὴ σχετιζόμενον πρὸς τὴν δικαιο-
δοσίαν αὐτῆς θὰ ἀναφέρῃ ὑμῖν.

Κείμενον λοιπὸν ὅπως κεῖται τὸ στρατιωτικὸν θεραπευ-
τήριον καθ' ὅλου ἀπομεμονωμένον, ἐν μέσῳ μακρᾶς πεδιάδος
καὶ μακρὰν οὕτω τῶν κατοικουμένων οἰκιῶν εὐρισκόμενον,
ἢ ἐπιτροπὴ νομίζει καλῶς ἔχον. Τοῦτο ὅμως ἐφ' ὅσον οἱ ἐν
αὐτῷ νοσηλευόμενοι δὲν εἶνε πολλοί. Διότι οὔτε ἡ ἐκ τού-
των μολυνομένη ἀτμόσφαιρα δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς αἰ-
τία μολυσμοῦ, — ὅπως παρετηρήθη κατὰ τὰς οἰκίας τὰς πε-
ρικυκλούσας μεγάλα νοσοκομεῖα εὐλογιώντων ἐν Εὐρώπῃ,
οὔτε ὁ πέριξ χώρος, εἶνε τόσῳ περιορισμένος καὶ μικρὸς ὥ-
στε δι' ἄλλων μέσων νὰ μεταδοθῇ ἐκεῖθεν τὸ μόλυσμα. Ἄν
δὲ ἐκεῖ πλησίον φρουρῶν στρατιωτικῆς ἐκτελή τὰ ἐπιθε-
θλημένα αὐτῷ καθήκοντα καὶ οἱ ἐντὸς τοῦ οἰκίσκου οὐδ' ὅλως
πρὸς τοὺς ἔξω κοινοῦσιν, οὐδένα κίνδυνον ἐκ τοῦ θεραπευ-
τηρίου τούτου διατρέχει ἢ γειτονία καὶ ἡ πόλις.

Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐπιμένει πλείοτερον ἐπὶ τοῦ θεραπευτη-
ρίου τούτου, διότι μικρά τινα πλημμελήματα, ἅτινα περιελ-
θοῦσα γύρω αὐτοῦ εἶδεν, ἀνακρινώσασα τοῖς ἀρμοδίοις, ἔμα-
θεν εὐχάριστος, ὅτι ἤρθησαν εὐθὺς.

β.) Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὸ ἐν **Γουδί** θεραπευτήριον τῶν
εὐλογιώντων πολιτῶν, — ἂν καὶ ὀλίγον ἄργά, διότι σήμερον
ἐλάχιστοι ἐν αὐτῷ νοσηλεύονται καὶ οὐδεὶς σχεδὸν περὶ αὐ-
τοῦ λόγος γίνεται, — ἢ ἐπιτροπὴ φρονεῖ, ὅτι πᾶσα κατὰ τῆς
θέσεως τοῦ νοσοκομείου τούτου κατακραυγὴ πρέπει νὰ παύ-
σῃ. Κεῖται τῶς μακρὰν τῆς πόλεως, ὥστε οὐδὲ τῆς παρα-
μικρᾶς βλάβης παραίτιον δύναται νὰ γείνη.

Ὅτε ἐπεσκέφθη αὐτὸ ἢ ἐπιτροπὴ εἶδε θεραπευομένους ὑ-
πὲρ τοὺς 60 εὐλογιώντας, καὶ παρὰ εἰρηπίον ἐκκλησιδίου
ὀλίγῳ μακρὰν κειμένου ἐμέτρησε 47 τάφους, — ὧν τρεῖς ἐ-
δέχθησαν νεκροὺς ἐκ τῆς πόλεως μεταφερθέντας. Εἶνε δὲ
τὸ θεραπευτήριον εὐρύχωρος αὐλὴ, κειμένη παρὰ τὴν κοί-
την τοῦ Ἰλισσοῦ ἐπὶ μικροῦ ὑψώματος, καὶ φέρουσα ποικί-
λη ἀρχιτεκτονικῆς οἰκίσκους ἢ χωρίσματα κατὰ τὰς τέσ-
σαρας πλευράς, ἄλλα μὲν ὡς αἰθούσας νοσούντων, καὶ ἄλλα
εἰς διαφόρους χρῆμας τῆς ὑπηρεσίας διατεθειμένας. Οἱ δὲ τά-
φοι σκάπτονται ὡς ἐβεβαίωσε, ὁ ἐπιστάτης, — διότι ἢ ἐπι-
τροπὴ οὐδένα εὖρον ἀνοικτὸν, — εἰς βάθος μ. 1,25 ἐπισω-
ρεύεται δ' ἐπ' αὐτῶν μέγας γεώλοφος πολλάκις μέχρι τοῦ
μέτρου φθάνων ἢ 0,80, καὶ χύνεται πάντοτε ἐπὶ τῶν νεκρῶν
στρώμα ἀσθέστον, ἢ ἀρετὴν ποσότητα εἶδεν ὑπάρχου-
σάν ἐν τῷ ἐκκλησιδίῳ ἢ ἐπιτροπῇ.

Τὰ ἐνδύματα τῶν εὐλογιώντων, ὅσα δὲν καίονται, τὰ ἀσ-
πρόρρουχα κλπ. πλύνονται ἐντὸς τοῦ καταστήματος εἰς ὀ-
πίσθιον τινα αὐλῆν. Τὰ ἐκ τῆς πλύσεως τούτων ὕδατα διο-
χετεύονται ἐξ ὁπῆς πρὸς τὸν τοῖχον ἀνοικτῆς καὶ φέρονται
πρὸς τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ. Ἡ ἐπιτροπὴ ἦλθεν εἰς Γουδί
διὰ τὸ γεγονὸς τοῦτο κυρίως, τὸ ὁποῖον πολλοὶ ἐψεξαν δια-
ταθέντες, ὅτι τὰ ὕδατα ἐκεῖνα μολύνουσι τὴν τε κοίτην
τοῦ Ἰλισσοῦ, τὰ ἐν αὐτῇ ρέοντα ὕδατα καὶ διὰ τοῦτο τὰ
κατὰ τὴν Καλλιρρόην πλυνόμενα ἐνδύματα. — Ἐκ τῆς ἀκρι-
βοῦς ὅμως καὶ λεπτομεροῦς ἐξετάσεως τῶν πραγμάτων ἐ-
φθασεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὰ ἐκ τοῦ θεραπευτηρίου ἐ-
ξερχόμενα τῆς πλύσεως ὕδατα οὐδὲν κακὸν δύναται νὰ
προξενήσῃ τῇ πόλει. Πρῶτον, διότι τὰ ἐνδύματα τῶν εὐ-
λογιώντων πρὶν ἢ πλυθῶσι δις ἢ ἔστω ἀπαξ *μπουγαδίζον-
ται*, ἢτοι μετὰ ἀλάτων, σοδίου καὶ ποτασίου φέρονται ἐν-
τὸς ὕδατος εἰς θερμοκρασίαν 80 καὶ 100 ἢ καὶ πλείοτερον
βαθμῶν. Εἶνε δὲ δυνατόν νὰ μὴ πιστεύσωμεν, ὅτι ἡ 80 καὶ
100 βαθμῶν θερμοκρασία δὲν καταστρέφει τὸ μόλυσμα τῆς
εὐλογίας; Δεύτερον, διότι τὰ ἐκ τῆς πλύσεως προερχόμενα
ὕδατα πρὶν ἢ φθάσῃ τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ, ἀπέχουσαν
ὑπὲρ τὰ 30 μέτρα τοῦ καταστήματος, καταπίονται ὑπὸ
τῆς πέριξ γῆς, ἢτις μετὰ βραχὺ δέχεται καὶ τὰ ὕδατα τοῦ
φανικοῦ ὀξέος, ἐν οἷς ἐπὶ ὥρας τὰ ἐνδύματα μετὰ τὴν πλύ-
σιν τίθενται. Ἄν δὲ ὅπωςδήποτε τὸ ἐν τῇ πέριξ γῆς ἐναπο-
τεθὲν μόλυσμα δύναται νὰ παραβλάψῃ τινὰ, οὗτος βεβαίως
δὲν εἶνε καὶ ἡ πόλις. Τρίτον τέλος, διότι εἰσελθὼν ἐν τῇ
κοίτῃ τοῦ ποταμοῦ δὲν φαίνεται πιθανόν, ὅτι δύναται τὸ
μόλυσμα σῶον καὶ ὑγιὲς νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς πόλεως, ἀφοῦ
διανύσῃ ἡμίσειας ἢ καὶ πλέον ὥρας πορείαν καὶ πολλάκις
καταποθῇ ὑπὸ τὴν κοίτην μετὰ τῶν ἄλλων τοῦ βεύματος ὑ-
δάτων. Ἄλλως δὲ εἶνε καὶ ἄγνωστον τῇ ἐπιτροπῇ ἂν τὰ ὕ-
δατα τῆς Καλλιρρόης, τὰ χρησιμεύοντα ὅπως πλύνονται ἐν
αὐτοῖς ἐνδύματα ὑγιῶν ἀνθρώπων τῆς πόλεως, εἶνε τὰ αὐ-
τὰ, ἅτινα ἔρχονται, ὅταν ἔρχονται, διὰ τῆς κοίτης τοῦ
Ἰλισσοῦ ἀπὸ τῆς θέσεως Γουδί.

Μεθ' ὅλα ταῦτα ἢ ἐπιτροπὴ πιστεύει, ὅτι πᾶν σχόλιον
θὰ ἤρετο, ἂν ἢ πλῆσις τῶν ἐνδυσμάτων ἐγένετο ἀντιστρόφως
τοῦ ὅ,τι σήμερον. Ἄν δὴλον ὅτι, ἀντὶ πρῶτον νὰ πλύνωσιν
καὶ εἶτα θέτωσιν ἐντὸς διαλύσεως φανικοῦ ὀξέος, πρῶτον ἄ-
φινον αὐτὰ ἐπὶ 24 ὥρας ἐντὸς διαλύσεως φανικοῦ ὀξέος,
μεθ' ὃ παραλαμβάνοντες ἐπλυνον, — ὅπως τοῦτο γίνεται ἐν
τῷ στρατιωτικῷ τῶν εὐλογιώντων θεραπευτηρίῳ.

Τοιαύτη περίπου, Κύριοι, εἶνε ἡ κατάστασις τῆς καθα-
ριότητος τῶν περὶ τὴν κλεινὴν Κερκωπιαν γῶρον.

Ἐνταῦθα φθάσα, ἢ ἐπιτροπὴ ἐν θὰ πύχετο: νὰ εἶχεν
πάντας ὑμᾶς αὐτόπτας μάρτυρας ἐκείνων τὰ ὁποῖα αὐτὴ
εἶδε καὶ ἀντελήφθη: διότι τότε καὶ μόνον θὰ ἠδύνασθε νὰ
ἐνοησῆτε πόσον ἄχρους καὶ ἀσθελεῖς ἦτο ἡ γεωγραφία, ἢν
διὰ τῶν ἐκθέσεων αὐτῆς ἀνέπτυξε πρὸ ὑμῶν.

Σωρὸς μέγας ἀκαθαρσίας, ἀποτελούμενος ἐκ πάντων τῶν
ἐξαγομένων ἐκ τῆς πόλεως σκουβαλῶν, ἐκ τῆς κόπρου τῶν
ζώων, ἐκ τῶν περιττωμάτων τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τῶν θησι-
μαίων ζώων, περιβάλλει ἐν εἶδη δακτυλίου τὴν πόλιν. Ὁ δὲ
σωρὸς οὗτος ἐκεῖ κυρίως συσσωρεύεται ἀφθονώτατος, ὁπόθεν
οἱ συχνότεροι, ἀλλὰ δὴ καὶ οἱ νοσηρότεροι ἀνεμοὶ πνεέουσιν,
ἢτοι τὸ ΝΑ μέρος τῆς πόλεως.

Τίνα τὰ ἐκ μόνης τῆς συσσωρεύσεως τῆς ἀκαθαρσίας ταύ-
της δύναται νὰ προέλθῃσι κακά, πάντες ἐννοεῖτε. Ἡ ἐπι-
τροπὴ ὅμως μετὰ τὴν δευτέραν αὐτῇ δικαιοδοσίαν, θὰ ἀ

ναπτύξη ἀργότερον, ὅτε, — διεξελθοῦσα καὶ τὰς ἐντὸς τῆς πόλεως ἀκαθαρσίας, ἐν ὄλῳ θὰ διαλάβῃ καὶ περὶ τῶν πρὸς ἄρσιν τῶν κακῶς κειμένων ληπτέων μέτρων.

Ἦδη δὲ ἐπειδὴ ἡ ἐπιτροπὴ, — μεθ' ὅλην τὴν ἐπιμέλειαν, ἦν ἀναπτύσσει, μεθ' ὅλην τὴν ἐξειδικασμένην ἰκονότητα μελῶν τινῶν αὐτῆς, μεθ' ὅλους τοὺς ὀδηγούς, οὓς ἐκάττοτε λαμβάνει πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν ἀκαθαρσιῶν, ἀκολουθοῦσα το παρὰδειγμα τοῦ Δάντου, ὅστις ἔλαβεν ὀδηγὸν τὸν Βιργίλιον, προκειμένου νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ ἐξετάσῃ τὸν Ἄδην, μεθ' ὅλην τὴν ἦν μέχρι τοῦδε ἀπήντησε προθυμίαν παρ' ἅπασιν, παρ' οἷς ἐζήτησε πληροφορίας, — ἀδύνατον νομίζει νὰ κατορθώσῃ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν κυριωτέρων τουλάχιστον ἐντὸς τῆς πόλεως ὑπαρχουσῶν ἐστιῶν ἀκαθαρσιῶν καὶ ἀσχηματίας, παρακαλεῖ πάντα, ὅστις τυχὸν γνωρίζει που τοιαύτας ὑπαρχούσας, νὰ ἀνακοινώσῃ τοῦτο ἐγγράφως εἰς ἐν τῶν μελῶν αὐτῆς, διευκολύνων οὕτω τὴν μελέτην τοῦ τερατώδους βορβόρου ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ζῶμεν καὶ κινούμεθα.

ΕΞ ΙΤΑΛΙΑΣ

Βάριον, 5)17 Φεβρουαρίου

Δύο νεκροί ἐν Βενετία ὁ Βάγνερ, ἐν Βονωνία ὁ Ἰωσήφ Ρεγάλδης.

Ὁλος ὁ καλλιτεχνικὸς κόσμος συγκεκινημένος προκηρῶσσει ἤδη τὴν ἀποθέωσιν τοῦ μεγαλοφυοῦς τεύτονος, ὁ ὁποῖος ἐν τῇ μουσικῇ σημειοῖ τὴν ἀρχὴν μιᾶς περιόδου νέας, ἣτις ἐπὶ πεδίῳ μᾶλλον εὐπροσίτου διὰ τοὺς πολλοὺς, τοῦ φιλολογικῆ, ἤρξατο ἤδη διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς καθιερώσεως τῶν θεωριῶν τῆς νέας πραγματικῆς σχολῆς. Δὲν εἶνε τῆς ὥρας οὐδὲ τοῦ χώρου, καὶ ὅμως μὲ τὸ καλλίτερον κέφι θὰ ἐπεχειροῦν παραλληλισμὸν τοῦ Βάγνερ πρὸς τὸν Βαλζάκ.

Ὁ Ἰωσήφ Ρεγάλδης, ποιητῆς, αὐτοσχεδιαστής, περιηγητῆς καὶ τελευταῖον καθηγητῆς τῆς φιλολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Βονωνίας, ἐγένετο γνωστὸς ἐν Ἀθήναις, ἐνθα διέμεινεν ἐπὶ τινα καιρὸν κατὰ τὸ 1857, διὰ τῶν μεταφράσεων τοῦ Ζαλακώστα, ὅστις ὑπῆρξε φίλος του.

Ὁ Ρεγάλδης, καθ' ὅλον τὸν βίον του ὑπῆρξεν εὐτυχῆς τροβατόρος, αὐτοσχεδιαστής, θαυμάσιος, τολμηρὸς καὶ ὠραῖος ὡς Δὸν Ζουάν. Κατὰ τὰς μακρὰς αὐτοῦ περιπλανήσεις ἐγένετο περίφημος τόσον διὰ τοῦ στίχου, του ὅσον καὶ διὰ τὰς ἐρωτικὰς του ἐπιτυχίας.

Ἐν Ρώμῃ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἀποκρῶν τρία εἶνε τὰ ἐπισπῶντα τὴν γενικὴν προσοχὴν ἡ ἔκθεσις, ὁ πατὴρ Κούρσις καὶ ἡ βουλὴ.

Ἡ μὲν πρώτη... ἀπομένει μέχρι τοῦδε ἐν τῇ γραφίδι τοῦ ὑμετέρου εἰδικοῦ (;) ἀνταποκριτοῦ. Ὁ ἱερεὺς Κούρσις εἶνε περίφημος ἐν Ἰταλίᾳ διὰ τὰς θεολογικοὺς του ἀγῶνας ἐναντίον τοῦ Ζιομπέρτη πρῶτον, διὰ τὴν ἀποστασίαν του εἰτα ἀπὸ τοῦ τάγματος τῶν Ἰησοῦϊτῶν καὶ τὴν ἐκδιώξιν του ὑπὸ τοῦ Βατικανοῦ ἀπὸ πάντων τῶν καθολικῶν ναῶν. Τὸ βιβλίον του *Ἡ σύγχρονος διένεξις (Il moderno dissidio)*, διὰ τοῦ ὁποίου πειράται νὰ συμβιβάσῃ τὴν Ἰταλικὴν πολιτείαν μετὰ τοῦ Πάπα, ἐπροξένησε μέγαν κρότον. Τώρα μὴ δυνάμενος νὰ κηρύξῃ τὸν *σαρακαστῆραν* λόγον τοῦ Θεοῦ

ἐν οὐδεμιᾷ ἐκκλησίᾳ, ὁμιλεῖ ἐν τινι αἰθούσῃ, ἐνθα πᾶσα ἡ ρωμαϊκὴ ἀριστοκρατία τρέχει νὰ τὸν ἀκούσῃ.

Ἐν τῇ Βουλῇ συζητεῖται ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν τὰ κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς συζητήσεως ταύτης σπουδαιότερα ἐπεισόδια εἶνε ὁ λόγος τοῦ βουλευτοῦ τῆς Νεαπόλεως Ρόκου δὲ Ζέρμπι καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ πρωθυπουργοῦ Δεπρέτη.

Μετὰ τὸν Καβαλλόττην (1) μοὶ ἀρέσκει νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸν **δὲ Ζέρμπι** ὀπρωτὸς, ποιητῆς καὶ δημοκρατικῆς, ῥιζοσπάτης τολμηρὸς, βίαιος, εἶδος δημογέρτου ὁ δὲ Ζέρμπι ῥήτωρ κομψότατος-συντηρητικὸς-δημοσιογράφος ἐκ τῶν προσφιλεστέρων, μυθιστοριογράφος αἰσθηματίας. ἄβρὸς βουλευτῆς τῶν σαλοῶν, χαϊδευμένος τοῦ ὠραίου φύλου, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ποῦδραν αὐτῆν καὶ τὰ ἀρώματα στρατιώτης ἡρωϊκῆς, εἰς ἐκ τῶν πρώτων ὀπαδῶν τοῦ Γαριβάλδη, εἰς ἐκ τῶν *χιλίων* τῆς Σικελίας, ὁ νεώτερος ἴσως πάντων, πληγθεὶς παρὰ τὸν ἡμίθεον στρατηγὸν του εἰς τὴν ἀπόβασιν τοῦ Ρηγίου (ἣτις εἶνε καὶ πατρίς του), ἀνδραγαθήσας ὡς ἀξιωματικὸς ἐν Καπούῃ, ἥρωος τῆς σπάθης καὶ τοῦ κλάμου. Εἶνε τίποτι βουλευτῶν τῆς Ἰταλίας αὐτοί, ὧ κύριοι τῆς Βουλῆς τοῦ Τρικουπη καὶ τοῦ Δεληγιάννη!

Ἡ δὲ Ζέρμπι, ἀντιπολιτευόμενος, ἐπετέθη κατὰ τοῦ ὑπουργείου διὰ λόγου λαμπροῦ, κατηγορῶν αὐτὸ ὅτι τὰ μέλη του διαφωνοῦσιν ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων τῶν ἀποτελούντων τὸ στρατιωτικὸν τῆς Κυβερνήσεως πρόγραμμα. Ἐν τῇ ἀπαντήσει του πρὸς πάντας ἐν γενεὴ τὸς ῥήτορας τῆς ἀντιπολιτεύσεως ὁ πρῶτοςπουργὸς κ. Δεπρέτης διακινῶσσει τὴν ἐν τῷ ὑπουργείῳ ἐπικρατοῦσαν σύμπνοϊαν, καὶ μερικώτερον εἰς τινὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ θώρακος τοῦ γιγαντώδους θωρηκτοῦ ἡ Ἰταλία ἀντεπεξερχόμενος — καθότι αἱ χαλύβδιναί πλάκες τοῦ θώρακος τούτου παρηγγέθησαν εἰς Ἀγγλίαν ἀντὶ νὰ κατασκευασθῶσιν ἐν Ἰταλίᾳ — μετεχειρίσθη φράσεις τινὰς δηλοῦσας, ὅτι τὸ ἔθνος ἔχει ἀνάγκην νὰ προειομησθῇ ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον πρὸς πόλεμον. Πόθεν ὁ κίνδυνος; Ἡ ἐρώτησις αὕτη εἶνε τὸ θέμα ἐφ' ὃ ὁ πολιτικὸς τύπος κατ' αὐτὰς ἀναστρέφεται.

Ἐν Νεαπόλει ὁ λέων τῆς ἡμέρας παρὰ τῇ ὑψηλῇ ἀριστοκρατείᾳ εἶνε ὁ ἡμέτερος ὁμογενὴς κ. Ματθαῖος Σκυλίτσης, τὰ ἑκατομμύρια τοῦ ὁποίου διὰ μὲν τὰς κλασικῆς καλαισθησίας Παρθενοποιίας λαμβάνουσι κατὰ φαντασίαν μορφήν Χρυσοῦ Διός, διὰ δὲ τὰς ρομαντικὰς τὸν περιβάλλουσι μὲ μυστηριώδη τινὰ Ἀνατολιμὸν ὡς νέον Σαλαδίνον.

Ὁ χορὸς, ὃν ἔδωκεν ὁ κ. Σκυλίτσης τῇ Νεαπολιτανικῇ ἀριστοκρατίᾳ τὴν τελευταίαν τῶν ἀποκρῶν, ὑπῆρξε τὸ κυριώτερον ἐπεισόδιον τῆς ἀποκρεϊατικῆς περιόδου.

Ὁ καλλιτεχνικὸς κόσμος ἤδη ἀσχυλεῖται μετ' ἄκρου ἐνδιαφέροντος περὶ τὸ κολοσσιαῖον μνημεῖον, ὅπερ ὁ κ. Σκυλίτσης ἀνεγείρει τῷ ἀπαθανόντι ἀδελφῷ του Λουκᾷ ἐπὶ τοῦ μαγευτικοῦ λόφου τοῦ Πουσιλίου.

Εἰς ταῦτα δὲ προστεθεῖτω καὶ ἐν μυθιστορηματικῇ, τοῦ ὁποῦ ἥρωος ἐγένετο ὁ νεαρὸς ὁμογενὴς, κατὰ τὸ εἶδος τοῦ Ροδόλφου τοῦ «Περιπλανωμένου Ἰουδαίου».

Ἀπὸ ἐπταετίας ἡ ἀστυνομία τῆς Νεαπόλεως ἠδυνάτει νὰ συλλάβῃ τολμηρότατον κλέπτην πλειστάκις καὶ συνεχῶς κακουροῦντα. Κατ' αὐτὰς ὁ κακούργος οὗτος ἐπετέθη κατὰ τοῦ ὀχήματος οὗ ἐπέβαινεν ὁ κ. Σκυλίτσης μεταβαίνων εἰς τὴν ἐν τῷ Πουσιλίῳ κατοικίαν του. Ἦτο νῦξ καὶ ὁ δρό-

(1) Σ. Σ. Τὴν εἰκόνα τοῦ Καβαλλόττη, γραφίσαν ἐν προγενεστέρῳ τῆς παρούσης ἐπιστολῆς, θέλωμεν δημοσιεύσει ἐν προσεχῇ φύλλῳ.